

Limpanvraget, Danderyd

ID: 6928 · Bekræftet position

www.vragguiden.dk/vrag/6928

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84

59:23,970N 18:06,737E

ED50

59:23,993N 18:06,807E

Dybde (top)

Ukendt

Dybde (bund)

Ukendt

Stævnretning

Ukendt

Afstand til kyst

0,0 km

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L2013:4026 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 13-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 59:23,970N 18:06,737E **Område:** Danderyd, Stockholm [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/e1044521-f7c6-464b-8aeb-f2ed427ed6ac) ### Dansk sammendrag Limpanvraget, også kaldet Limpvraget og Banérska silverskeppet, er et kravvelbygget sejlskib af eg, som ligger i Stora Värtan sydøst for den sydlige Limpholme og øst for Djursholm. Vraget er 15,4 m langt og 5,2 m bredt og var oprindeligt heldækket. Tømmeret er skrøbeligt, men vraget er forholdsvis velbevaret og synes urørt; blandt andet ligger ankerspil, kabyss, dæksplanker og dæksbjælker i vidt omfang på deres oprindelige plads. Agterstævnen rager 1,05 m op over bundslammet, mens forstævnen er styrtet sammen, siden vraget blev fundet i foråret 1972. Midtskibs rejser skibssiderne sig omkring 1,5 m over havbunden. I agterenden ligger kabyssens mursten i en uordnet dyng, og tre meter fra forstævnen findes et liggende spil med horisontal tromle. Den beskedne mængde genstande tyder på, at fartøjet ikke forliste ved en ulykke, men blev forladt og senere sank. Fundene omfattede blandt andet blokke og blokskiver, en keramikkrug med beg, tovværk, dele af et lagget kar med afskårne vidjekviste, et rackklot, en jomfru, en mastekrave, sækkelærred, mærling, dele af krukker og et mærket tøndelåg. Vraget blev først sat i forbindelse med en lokal fortælling om et skib tilhørende feltherren Banér, lastet med sølv som krigsbytte fra Trediveårskrigen og angiveligt forlist omkring 1639. Allerede i 1773 blev der dannet et selskab for at lede efter dette skib, men det vides ikke, om eftersøgningen byggede på skriftlige kilder eller mundtlig overlevering. En gruppe sportsdykkere og marinarkæologer genoptog eftersøgningen i 1971 og antog først, at Limpanvraget var det sagnomspundne sølvskib. Undersøgelsen viste imidlertid, at vraget næppe havde forbindelse til dette; det blev vurderet til at være omkring 200 år gammelt og snarere forladt end forlist. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Status: Virkets tillstånd är bräckligt, men vraket, som är av ek, är förhållandevis välbevarat och verkar orört. Bråspel, kabyss, dæksplank (fartyget har varit heldäckt) och däcksbalkar ligger till stor del i ursprungligt läge. Vrakets är 15,4 m långt och 5,2 m brett. Akterstävnen höjer sig 1,05 m ovanför bottenslammet, medan förstävnen har raserats efter det vraket påträffades våren 1972. I aktern är endast nedre delen av skrovet bevarad. Spanten reser sig där mellan 1.00 - 1.30 m över kölsvinet. Bordläggningen vid akterstävnen på babord sida är helt raserad och dold i slammet. Midskepps höjer sig skrovsidorna ca 1,5 m över slambotten. I aktern finns tegelstenar till kabyssen samlade i en oordnad hög på innergarningen. I fören, tre meter från vrakets förstäv, ligger bråspelet kvar. Det är ett liggande bråspel med horisontell vals. Midskepps kan man se stående knän, däcksbalkar samt en del däcksplank. På styrbord sida ligger ännu waterbordet kvar vid skeppssidan. Bordläggningen på styrbordsidan har släppts från spanten och bordläggningsplank har fallit ner på resterna av däck och utanför vraket. Bordläggningsplanken har en dimension av 16x4 cm - 20x5 cm, medan däcksplanken är ca 30 cm breda och har en tjocklek av ca 3 cm. Spanten är ca 12x14 cm och ligger ca 20 cm från varandra (rapport från undersökningarna 1973). Händelseförlopp: Den ringa fyndmängden talar för att fartyget inte råkat ut för någon förlisning utan snarare på att fartyget övergivits och

sedan sjunkit. Fyndlista: Bärgat av SSHM vid arkeologisk undersökning 1972. Föremålen är fotade och finns i SSHM:s samlingar, accessionsnummer 24799-24812. Siffrorna hänvisar till fyndspridningskarta: 1. kranbalk 2-3. block 6. keramikkruka, innehållande beck 7. tågvirke, del av 8. laggkärlsdelar innehållande avskurna vidjekvistar, del av laggstav 9. rackklot 10. jungfru 11. mastkrage 12. säckväv, del av 13. knap, del av märling, nystan av tunnlock, del av, med märke block 3 st blockskivor kruka, del av kruka, del av botten tegelsten ur kabyssen Bärgning: Enligt anteckningar i Danderyds Antiquitetsbok av kyrkoherden J. P. Wallensteen, verksam i Danderyd vid 1700-talets slut, bildades 1773 ett bolag för att söka efter "ett Fältherren Banér tillhörigt fartyg, lastat med silfver". Silvret skulle vara krigsbyte från 30-åriga kriget och vraket skulle ha förlist omkring 1639. Anteckningarna ger inga upplysningar om vilka källor man stödde sig på i sökandet efter detta skepp. Det kan ha varit skriftliga källor, men det kan också vara en muntlig tradition som levt i trakten sedan Banérs dagar. Under 1971 började en grupp sportdykare/marinarkeologer söka i Stora Värtan efter Banérska silverskeppet och inledningsvis trodde man att det vrak man fann, "Limpanvraket" var just Banérska silverskeppet. SSHM bedömde att vraket löpte risk att utsättas för förstörelse från sportdykare, och beslöt därför att undersöka vraket, i syfte att försöka datera det och pröva dess identitet. Visade det sig att vraket var det Banérska silverskeppet skulle vrakplatsen fridlysas. Efter undersökningen kunde man konstatera att vraklämningen inte torde ha något samband med det vrak som omtalas i Danderyds Antiquitetsbok. Vraket torde vara omkring 200 år gammalt och övergivet snarare än förlist. Bärgat av SSHM vid arkeologisk undersökning 1972. Föremålen är fotade och finns i SSHM:s samlingar, accessionsnummer 24799-24812. Siffrorna hänvisar till fyndspridningskarta: 1. kranbalk 2-3. block 6. keramikkruka, innehållande beck 7. tågvirke, del av 8. laggkärlsdelar innehållande avskurna vidjekvistar, del av laggstav 9. rackklot 10. jungfru 11. mastkrage 12. säckväv, del av 13. knap, del av märling, nystan av tunnlock, del av, med märke block 3 st blockskivor kruka, del av kruka, del av botten tegelsten ur kabyssen **Alternative navne:** - LIMPANVRACKET BANÉRSKA SILVERSKPET - "LIMPVRACKET" **Orientering:** Stora Värtan, Limpholmarna, SO om den S holmen Limpholmarna, O om Djursholm. **Placering:** Under vand **Terræn:** Dy, lera **Vegetation:** Ingen **Antikvarisk vurdering:** Fornlämning **Begrundelse:** Den antikvariska bedömningen är migrerad från äldre databas. Motivering av den antikvariska bedömningen kan eventuellt finnas under antikvarisk kommentar. **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Delundersøkt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Byggnadsteknik: Kravell - Framdrivning: Segel **Skriftlige kilder:** - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkelogiskt arkiv (SMA) - Litteraturhänvisning: "Har vi funnit bajerska silverskeppet?" av Catharina Ingelman-Sundberg och Sören Fridman. Sportdykaren nr 5 1973 - " - Har vi funnit ett nytt "Vasa"? Larm om vrakfynd: silverskepp i Stora Värtan" av Hans Greén. Dagens Nyheter 1973-08-05. - "Nästan hemma - då sa det pang!" i SE 1973 - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 6142:007 **Registreringsaktivitet:** Migrering 2018-08-27 **Feltdato:** 24-10-1973 **Publiceret:** 27-08-2018 **Senest ændret:** 27-08-2018 **Registreringsgrundlag:** Sjøkort **Målemetode:** Manuell inprickning **Positionsfejlmargen:** 10 m **Indlæsningsusikkerhed:** 25 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 13-09-2026